

Lipschits' monument dreigt verzetsmonument te worden

Bij het VBV-bestuur zijn inmiddels diverse reacties binnengekomen van verontruste leden. Het betreft een 'digitaal monument' dat naar verwachting in oktober 2003 operationeel zal gaan worden.

In het voorjaar van 1999 werd een convenant opgemaakt tussen de Bond van Verzekeraars en het CJO (Centraal Joods Overleg). Onder meer werd bepaald dat een bedrag van vijf miljoen gulden zou worden gereserveerd voor het opzetten van een 'website' als een digitaal monument. Een groeiend aantal mensen heeft hier grote problemen mee, want op deze site zal straks een archief staan en dat is ter beschikking van een ieder die het 'net' opgaat.

Een kleine inventarisatie van die problemen leert dat men zich zeer bedreigt voelt in zijn privacy en dat men zijn familiezaken niet geïnteresseerd wenst te zien. Men voelt niet de behoefte om de ongezonde nieuwsgierigheid van wie dan ook te bevredigen. Termen als "digitaal exhibitionisme" en afwijzingen als "ik ben niet geïnteresseerd in het fluitketeltje van mijn ouders" circuleren daarbij. Verder is er diepe verontwaardiging over een totaal gebrek aan democratisch gehalte bij al deze genomen

beslissingen. "Niemand heeft mij gevraagd om toestemming voor het publiceren van het hele hebben en houden uit mijn ouderlijk huis, met vermelding van naam en toenaam, van adressen en alles wat daar bij hoort", zo luidt een van de klachten. Afgezien van deze opgelaaide emoties wordt er ook zakelijk door insiders vreemd aangekeken tegen het beschikbaar gestelde bedrag. Die vijf miljoen en de bijbehorende renten lijken een wel wat overtrokken uitgave als men bedenkt dat 'supersites' van grote internationale bedrijven bedragen vereisen van 50.000 tot 100.000 gulden.

Een gehoord geluid is dan ook dat men zich afvraagt waar het resterende bedrag uiteindelijk naar toe gaat. Mede naar aanleiding van binnengekomen reacties over dit onderwerp heeft het VBV-bestuur deze kwestie hoog op haar prioriteitenlijst gezet, want als men het tij wil keren dan dringt de tijd.

De Claims Conference

De Claims Conference (verder CC) en het VBV hebben intensief contact gehad over (eventuele) uitkeringen aan kampoverlevenden die in 1945 nog geen 12 jaar waren, aan hen die waren ondergedoken en aan de 'Westerborkers'. Om de standpunten helder te kunnen formuleren werd het onderstaande overzicht als leidraad opgesteld.

In mei 2000 heeft het VBV in Jeruzalem een gesprek met Eilan Steinberg en Israël Singer van de WJC (World Jewish Congress).

De gespreksonderwerpen waren:

1. Kinderen jonger dan twaalf jaar en overlevend uit een concentratiekamp, erkennen volgens de criteria van slavenarbeiders.
2. De status van Westerbork.
3. Onderduik (niet als slavenarbeid maar omdat onderduik op zich reden zou behoren te zijn voor restitutie).

Een antwoord en raadsel

In september 2000 meldt Elan Steinberg dat de kinderen(1) akkoord zijn en Westerbork(2) als KZ dient te worden aangemerkt.

In het aanvraagformulier staan vier categorieën. Getto, concentratiekamp, gevangenis en anders ('others'). Het VBV meent dat onder 'anders' de situatie van onderduik moet worden verstaan. 'Anders' is immers alles wat op een andere manier iets heeft te maken met getto, concentratiekamp of gevangenis, want het onderduikadres betekende vaak 'onvrijwillige gevangenschap' en door de ontstane angsten en trauma's als gevolg daarvan, een vaak levenslange gevangenschap.

Bestuursleden,
aspirant-bestuursleden
en redactie wensen u
en de uwen **plezierige
feestdagen en een PU(U)R
en bovenal GEZOND 2003!**

Voorzittersmemo

Zoals gewoonlijk een samenvatting van de werkzaamheden en wederwaardigheden van de afgelopen periode. In de allereerste plaats zijn daar de rommelige ontwikkelingen rond de uitbetalingen van de slavenarbeidsgelden van de Claims Conference. Het VBV heeft er altijd op aangedrongen dat de oudsten onder ons het eerst zouden worden uitbetaald. Tot onze spijt is daar geen gehoor aan gegeven. Het VBV heeft geen inzicht in het systeem of volgorde volgens welke zij uitbetalen.

Eind september is uit naam van een aantal leden nog een verzoek ingediend om de uitbetalingen te versnellen. Hieronder leest u een deel van het vertaalde antwoord van de Claims Conference en nog veel meer.

'De Claims Conference beschikt niet zelf over het geld. Alle aanvragen die door ons als positief worden beoordeeld melden wij aan bij de Stiftung Erinnerung Verantwortung und Zukunft. Dat zijn er ongeveer 10.000 per maand. Tot nu zijn er wereldwijd 255.000 aanvragen gedeponeerd. Het verwerken daarvan kan nog een heel jaar in beslag nemen. Wij zijn ons ervan bewust dat het geduld van de vaak hoogbejaarde gerechtigden zwaar op de proef wordt gesteld, maar wij kunnen met het checken van de gegevens niet onzorgvuldig omgaan. Wij hopen op uw begrip.'

Onderduikers

Inmiddels is een deel van de formulieren van onderduikers gehonoreerd. Daar is commotie over ontstaan. In het verleden had het VBV ook de categorie onderduikers geadviseerd om de formulieren in te vullen onder het motto "nooit geschoten altijd mis". Maar nu is er een wel erg scheve situatie ontstaan. Een deel van de onderduikers heeft geld gekregen en een ander deel dat ook de formulieren heeft ingevuld (nog) niet. De Claims Conference zegt nu dat de eerste groep onderduikers abusievelijk werd uitbetaald. Als klap op de vuurpijl heeft een groep mensen, die als eersten recht zouden moeten hebben, nog geen cent gezien.

Wij zullen er bij de Claims Conference wederom op aandringen dat men grote haast maakt met het uitbetalen van de eerstelijns rechthebbers, zijnde de werkelijke slavenarbeiders.

De eerdergenoemde Duitse stichting heeft ons overigens verzekerd dat er geen enkele stagnatie is in de uitbetalingen en dat er in december weer een groep zal worden uitbetaald.

Westerbork

Het is inmiddels ook duidelijk geworden dat er van degenen die in Westerbork hebben gezeten een aantal is dat geen formulieren heeft ingevuld omdat hulpverlenende instanties abusievelijk dachten dat Westerbork niet als concentratiekamp zou zijn aangemerkt. Het VBV heeft daar in het begin al over gepubliceerd en heeft al haar leden die in Westerbork waren, geholpen met het invullen van de formulieren. Mochten er toch nog VBV-leden in die categorie geen formulieren hebben ingevuld dan kunnen zij alsnog bij ons een formulier aanvragen. Wel is de datum gesloten, maar de Claims Conference stelt dat zij de mogelijkheid biedt om deze formulieren alsnog in te vullen als er sprake is van een verzuim van informatie door een der joodse hulpverlenende organisaties.

Voor de groep onderduikers die reeds betaald kregen, het volgende:

Het is mogelijk dat u een brief zult ontvangen met het verzoek om het geld terug te storten omdat in de criteria van de Claims Conference de onderduik niet werd opgenomen. Wij zijn van mening dat er twee kanten

aan de zaak zijn. Trek uit het onderstaande zelf uw conclusie.

1.

In de begeleidende brochure behorend bij de formulieren heeft de Claims Conference verzuimd duidelijk uitleg te geven. Dit blijkt uit het feit dat de z.g. begeleidende instellingen niet wisten dat ook Westerbork was aangemerkt als concentratiekamp. Er staan op het formulier vier verschillende categorieën namelijk 'Getto', 'Concentratiekamp', 'Gevangenis' en 'Anders'.

Het VBV is niet door de Claims Conference uitgenodigd voor een briefing. Wij hebben dus het onderwerp 'Anders' in verband gebracht met het algehele gebeuren ten tijde van de holocaust. Als er vier categorieën worden aangegeven mag worden aangenomen dat met 'Anders' al het andere wordt bedoeld dat niet van toepassing is op de drie andere categorieën. Dus als een onderduiker duidelijk heeft aangegeven dat het hier 'Anders' betrof dan is het formulier keurig naar eer en geweten ingevuld.

Mocht u nog geen geld hebben ontvangen en was u wel ondergedoken dan is de kans groot dat u een brief ontvangt met de vraag waar u gevangen heeft gezeten. Ons advies is om daar gewoon uw onderduikadres in te vullen. Niets meer en niets minder.

2.

Het VBV heeft brieven gestuurd aan de Claims Conference en de bovengenoemde Duitse Stichting om de 'onderduik' officieel opgenomen te zien in de criteria van de herstelbetalingen. De directeur van de Claims Conference antwoordt ons dat de Claims Conference zoekt naar een manier om de 'child survivors' te

**Magen David Adom
Voor medische hulp in Israel**

giro 36 49 483 bank 33 62 54 067
Stichting Magen David Adom Nederland
Postbus 34, 3155 ZG Maasland

betrekken bij sociale hulpverlening. Alhoewel wij het humaner vinden om een bedrag in een keer uit te betalen, maakt de Claims Conference ons duidelijk dat dit item ook op hun prioriteitenlijst staat. Toch zeggen zij, dat als zij de onderduikers zouden uitbetalen er niet voldoende middelen zouden zijn voor de eerstelijns rechthebbers, zijnde de slavenarbeiders. Dit laatste is echter een aperte onwaarheid.

De 'Stiftung'

Op 10 juli jl, schrijft de Duitse stichting ons naar aanleiding van het verzoek om gunstig te beschikken aangaande de onderduikers:

"De statuten van de stichting voorziet in paragraaf 9 lid 4 de Claims Conference van 276 miljoen DM, die zijn bestemd voor sociale doeleinden ten gunste van holocaustoverlevenden. De Stichting heeft dat bedrag reeds aan de Claims Conference uitbetaald. De Claims Conference kan zelfstandig over dat geld beschikken. De Claims Conference zou dat geld kunnen gebruiken voor sociale doeleinden betreffende de doelgroep, die niet in aanmerking komt voor een uitkering volgens de criteria. De Stichting denkt hierbij aan de ondergedokenen."

Het VBV heeft hierover uitgebreid contact gehad met Joods Maatschappelijk Werk. Alhoewel wij niet volledig op een lijn zitten is het duidelijk dat wij ons gezamenlijk zullen inzetten voor die zaken waar consensus over is.

Het VBV zal hoe dan ook met betrekking tot de Claims Conference haar eigen koers blijven varen en zich blijven inzetten voor de belangen van alle overlevenden. Dus ook de onderduikers. Zie verder het artikel over de Claims Conference.

30 jaar WUV

Op 22 november 1972 nam de Tweede Kamer de wet aan die de Rijksgroepsregeling zou gaan vervangen. De toenmalige minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, P.J.Engels, installeerde dientengevolge de Uitkeringsraad. Een memorabele gebeurtenis. Een datum van de eerste aanvraag WUV is moeilijk aan te geven omdat de Uitkeringsraad de

reeds toegekende uitkeringen onder de Rijksgroepsregeling overnam. Dat waren er toen al zo'n 10.000. Alhoewel er nog wel wat is af te dingen op de WUV en wij het gevoel hebben dat er bij de uitvoering van die wet te zeer wordt gekeken naar de letter en niet naar de strekking van de wet, is het toch de moeite waard om even stil te staan bij de bevoorrechte positie waarin wij verkeren. Ook dat mag wel eens worden gezegd. Om je heen kijkend steekt Nederland - wat dit betreft - met kop en schouders uit boven andere Europese landen. Israël, waar ex-Nederlanders wonen die aanspraak maken op de WUV, doet zelf niets voor haar holocaustoverlevenden. Deze ex-Nederlanders hebben wat dat betreft een streepje voor op hun landgenoten die elders in Europa de vreselijke jaren van holocaust overleefden. Het vergelijken van leed is onmogelijk maar het zien van je eigen zegeningen is bij tijd en wijle ook noodzakelijk om de materiële waarde van het eigen bestaan te waarderen en te relativiseren. Het VBV zal zich zo lang als dat nodig is, blijven inzetten voor de belangen van hen die WUV krijgen. Maar wij zijn ook van mening dat het een goede zaak is om het feit te gedenken dat de WUV nu dertig jaar bestaat. Een jubileum dat wij niet zomaar onopgemerkt voorbij wilden laten gaan.

Commissie Ekkart, CJO, Overheid en...

Het moge een ieder duidelijk zijn hoe het VBV dacht en denkt over de te verdelen gelden uit de restitutiepoot. De strijd om de individuele verdeling hebben wij gevoerd en uiteindelijk gewonnen. Over het verloop daarvan zijn wij zeer tevreden alhoewel wij ons realiseren dat wij ons hiermee niet echt de vriendschap van de joodse geïnstitutionaliseerde organisaties hebben verworven. Dat is jammer. Dat menen wij uit de grond van ons hart. Maar het VBV blijft de enige organisatie met mandaat van haar leden om de belangen van die leden te behartigen. Die belangen lagen duidelijk niet bij de organisaties en daarom is de weg, die wij hebben bewandeld in het hele traject van de herstelbetalingen, vaak zo lastig geweest. Graag hadden wij dit

alles anders zien verlopen, maar terugkijkend hadden wij geen andere opties.

Dat het boek nog niet uit is wordt bewezen door de uitkomst van de commissie Ekkart aangaande de door Lieftink verkochte schilderijen uit joods bezit. Je wordt er wederom droef van. Wat wrang komt de gedachte boven dat het tientje van Lieftink na de oorlog door ons duur is betaald. Als ik mijn fantasie er op los laat, kan ik nog heel wat meer ranzigheden bedenken. De echte individuele claims daargelaten, blijft de vraag hoelang we moeten doorgaan met het willen incasseren van de financiële restanten van de inhoud van onze rugzak. Wij hebben begrepen dat het omgerekend naar de huidige norm zo'n 20 miljoen betreft. Een mooi bedrag. Echter hoe fout ook in die tijd en hoe misselijkmakend naar de eigenaren van toen, het geld is in de staatskas gekomen en is als zodanig een bestanddeel geworden van het gemeenschapsgeld van iedere Nederlander.

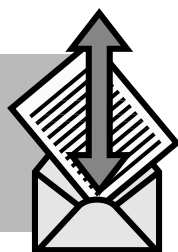
Toch een cadeautje?

Het is maar een idee, maar zou het ons niet sieren als wij de overheid zouden verzoeken om dit bedrag aan te merken als een gebaar, van de joodse overlevenden en hun nabestaanden, aan de Nederlandse samenleving. Dat te oormerken voor vluchtelingen hulp of hulp aan kinderen die leiden aan posttraumatische stress ten gevolge van oorlogsgeweld. In een tijd waarin wij allen de broekriem moeten aanhalen, waar op alle subsidies, pensioenen enz. bezuinigd zal gaan worden, mag je de vraag stellen of alles na bijna 60 jaar op scherp moet worden gespeeld. Misschien zou het voor ons zelf goed zijn om over de verbitterde pijn heen te stappen en de vreugde van het geven te genieten, meer dan de vreugde van het krijgen.

Rest mij uw aandacht te vestigen op onze jaarvergadering 2003 op **zondag 23 maart**.

Met de allerbeste wensen voor de feestdagen en het nieuwe jaar,

Flory Weber - Polak

Indisch Platform

Verslag van de bijeenkomst van het Indisch Platform op woensdag 6 november 2002

- 1 Het ministerie van VWS is ingegaan op een subsidieverzoek en heeft voor het jaar 2003 het Indisch Platform een subsidie toegekend. Deze subsidie zal worden gebruikt voor het bestrijden van de kosten van accommodatie en administratiebeheer van het Indisch Platform, welke tot nu toe door de Stichting Pelita werden gedragen. De stichting Beheer Indisch Platform zal het subsidiebedrag beheren en de voorzitter van het Platform zal aan de minister verantwoording afleggen.
- 2 Het NIOD is begonnen aan het Breed Historisch Onderzoek. Het eerste overleg met de commissie van advies heeft op 25 augustus plaatsgevonden. De begeleidingscommissie voor het deelproject 2 (Backpay en materiële schade) was op 7 november j.l. voor het eerst bijeen.
- 3 Begin 2003 zal een interne toetsing plaatsvinden, in hoeverre de bij het Indisch platform aangesloten stichtingen en verenigingen voldoen aan de door het Platform opgestelde criteria. Voor deze interne toetsing is een kleine commissie van 4 leden samengesteld. Het streven is dat het Platform eind 2003 een aangepaste samenstelling heeft.
- 4 De Stichting Het Gebaar bevindt zich in de eindfase van de individuele uitbetalingen. De sluitingsdatum voor aanvragen sluit op 31 december a.s. Inmiddels is een Klankbordcommissie bezig om criteria op te stellen voor het aandeel 'Projecten'. Daarvoor dient een bestuur van Kamerprojecten te worden benoemd. De Raad van Advies van Het Gebaar, waarin 4 leden van het Indisch Platform zitting hebben, zal op korte termijn overleggen met de Klankbordcommissie.

H.Th.Bussemakers

D'Attance

PARFUMERIE DRUGISTERIJ

Leidsestraat 74-76 1017 PD Amsterdam
telefoon 020-6275351/6271900

hijman

SCHOONMAAKARTIKELEN

AFHAALCENTRA
De Flinsstraat 26
Amsterdam
tel: 020-665 95 01
(naast de MAKRO)

Hijman Krimpen b.v.
Van Polanenweg 6
tel: 0180 - 51 05 72
Krimpen a/d IJssel

STICHTING ICODO

Informatie- en Coördinatieorgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen

Maliebaan 83, 3581 CG Utrecht, Telefoon (030) 23 43 436
Bezoek is - na telefonische afspraak - iedere dag mogelijk

Niet Meetbare Invaliditeit-Kosten

In onze VBV-periodiek Info nr. 43 van mei 1998 hebben wij een brief opgenomen, die Minister Borst op 9 april 1998 aan de Tweede Kamer heeft gezonden. In die brief staat dat over de Niet Meetbare Invaliditeits Kosten (NMIK) geen belasting meer wordt geheven en de NMIK niet meer mee dient te tellen als inkomen bij de vaststelling van eigen bijdragen zoals huursubsidie, de eigen bijdrage voor het verzorgingshuis, enz. Dit standpunt is ook door de Pensioen- en Uitkeringsraad bekendgemaakt en moest gelden vanaf 1 januari 1998.

De praktijk was vaak anders. De NMIK werd soms wel, soms niet meegerekend voor de eigen bijdragen bejaardentehuizen. De Minister beloofde echter de NMIK niet als inkomen aan te merken bij inkomensafhankelijke bijdragen.

Wij dachten, dat daarmee alles was geregeld. Helaas heeft het ZAO in voorkomende gevallen - zoals bleek - de NMIK toch weer als inkomen aangerekend.

De advocaat mevrouw mr. Bierenbroodspot heeft deze zaak namens een cliënt aanhangig gemaakt bij de Centrale Raad van Beroep en deze Raad heeft geoordeeld dat deze onjuiste uitvoering van de wet heeft berust op een 'administratief misverstand' en dat het dus onrechtmatig is om de NMIK te laten meetellen als inkomen.

Wist u...?

Dat er tot op heden nog steeds enige leden zijn die hun contributie niet hebben voldaan? Daar staat u van te kijken, hè? Wij zijn ervan overtuigd dat u dat niet bent, maar het zou misschien handig zijn even na te kijken of u uw contributie daadwerkelijk heeft betaald. Het bestuur van het V.B.V. dankt u bij voorbaat voor het zoeken in uw papieren. H.M. Vos, *Penningmeester*

Om te onthouden!
Algemene Ledenvergadering:
Zondag 23 maart 2003

Brief aan de Staatssecretaris van VWS mevrouw Ross - van Dorp

In de vorige INFO maakten wij melding van een brief aan de Staatssecretaris en aan de PUR. Het VBV probeert nog steeds een versoepeling van de WUV te bewerkstelligen. Er wordt begrip gevraagd voor de vaak moeilijke en soms onmogelijke positie van WUV-gerechtigden. Ook de, ons inziens, invaliderende werking die kan ontstaan wanneer men het invalideren moet aantonen en dat nogal eens op het moment dat er rust begon te komen in het 'winkeltje'. Hierover en over diverse aanverwante zaken gaat onderstaande brief welke op 5 september 2002 werd verzonden. De Staatssecretaris die inmiddels demissionair is geworden had in antwoord op onderstaande brief het VBV reeds uitgenodigd voor overleg.

Excellentie,

Het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingsslachtoffers (VBV) houdt zich bezig met zaken, de WUV en PUR betreffende en helpt de meer dan 1000 leden met hun problemen over o.a. de grondslagvaststelling, vermogenskorting, AOW korting en andere onvolkomenheden in de WUV. Wij hebben als belanghebbenden geregeld contact met de Directie van de uitvoerende instantie PUR, die ons al lange tijd als een serieuze en constructieve gesprekspartner kent. Wij vragen hierbij uw aandacht voor het volgende:

Naar onze mening zou de WUV op een aantal punten gewijzigd dienen te worden. Ook uw voorgangster, mw. Borst-Eilers erkende op een in oktober 1998 gehouden symposium, dat de wetten voor oorlogsgetroffenen op een aantal punten versoepeld en verbeterd zouden moeten worden. Naar aanleiding hiervan werd het "Adviescollege uitvoering wetten voor oorlogsgetroffenen", de zogenoemde Commissie van Galen, ingesteld. In april 1999 verscheen het rapport Eenvoudig beter van de commissie, met daarin aanbevelingen ter verbetering en vereenvoudiging van bovengenoemde wetten. Dit rapport werd samen met het regeringsstandpunt op 22 juni 1999 naar de Tweede Kamer gestuurd. Dat heeft geleid tot enkele verbeteringen, maar helaas zijn veel punten, die ook door onze organisatie herhaaldelijk als essentieel naar voren zijn gebracht, blijven liggen.

Ook is de Minister haar toezegging niet nagekomen, dat zij voor de beoogde rust, geen wijzigingen ten nadele van de oorlogsgetroffenen meer wenste. Namelijk na invoering van de op het regeringsstandpunt gebaseerde wetsvoorstellen zijn door de uitvoerende instanties enkele essentiële beleidswijzigingen doorgevoerd die de toelating tot de wetten, casu quo de voorzieningen die de wetten bieden, onmogelijk maakt.

Hieronder willen we puntsgewijs onze mening geven over de beperkende beleidswijzigingen die de Raadskamer WUV heeft doorgevoerd:

I. In 1993 werd de WUV gesloten voor de naoorlogse generatie, ondanks de uitgebreide kritiek van zowel de Stichting 1940-1945, Stichting JMW, Pelita en de psychiatrie, als ook van de belangenverenigingen, waarvan wij de grootste zijn. Hoe onjuist dit besluit is, blijft ook zovele jaren na de oorlog nog zichtbaar. De Minister zelf heeft immers een Tijdelijke vergoedingsregeling Psychotherapie naoorlogse generatie (TvP) ingesteld en erkent daarmee dat de naoorlogse generatie transgenerationale problemen kent, een feit dat ook door de bevindingen van de psychiatrie wordt bevestigd. Ook is er een feitelijke rechtsongelijkheid ontstaan tussen naoorlogse personen, die vóór de wetswijziging een aanvraag hadden ingediend en degene die dat niet hadden gedaan.

Maar niet alleen door de sluiting van de WUV voor de naoorlogse generatie is de toegang tot de WUV beperkt, ook de recente beleidswijziging van de Raadskamer WUV heeft hieraan bijgedragen. In het december 2001-nummer van het blad

"Aanspraak" deelde de PUR mee dat de TvP ook was uitgebreid tot diegenen die tijdens of kort voor de oorlog waren geboren, maar voegde er meteen aan toe, dat er indien er sprake was van de zogenaamde 'tweede generatie problematiek' bij deze groep, er voor hem geen beroep meer mogelijk was op de zogenoemde anti-hardheidsbepaling van artikel 3 lid 2 van de WUV. Daar maken we bezwaar tegen.

II. De grondslagvaststelling is in een fors aantal gevallen onredelijk laag te noemen. Het komt namelijk vaak voor dat mensen zelf de stap zetten van een full-time naar een part-time baan, wanneer ze in psychische problemen komen. Hoewel artikel 8 lid 2 van de WUV de mogelijkheid geeft om in dat geval de grondslag vast te stellen op grond van het inkomen dat men in de full-time baan verdiende, vereist de Raadskamer in dat soort gevallen dat uit 'objectieve medische gegevens' zou moeten blijken dat de vermindering van de werkzaamheden inderdaad het gevolg is van de vervolgingsgerelateerde klachten. Dat is nu juist iets wat vele vervolgdgen niet aan kunnen tonen, omdat de meesten pas bij verdergaande en zeer grote psychische nood, deskundige medische hulp zijn gaan zoeken. Ook wordt bij de vaststelling van de grondslag geen rekening gehouden met wat men vaak 'de gemiste promotiekansen' noemt: de mogelijkheid van bevordering, verhoging van de vakbekwaamheid etc. We wijzen u in dit verband op artikel 8 lid 4 van de WUV, dat in veel gevallen als onbevredigend ervaren wordt. Immers de vervolgdgen hebben vaak jarenlang met klachten, maar zonder klagen onder hun niveau gewerkt en daardoor bijvoorbeeld promoties gemist. Zo wordt men eigenlijk bestraft voor het feit dat men zich positief en flink gedraagt en niet toegeeft aan reëel bestaande klachten. Wij verzoeken U artikel 8 lid 4 uit de wet te schrappen.

III. Per 1 januari 1992 werd plotseling een onderdeel toegevoegd waarbij het inkomen van de partner ging meetellen bij de hoogte van het grondslagpercentage (artikel 10 lid 1b). In deze tijd van individualisatie is dit niet passend en in strijd met de huidige

Lees verder op de volgende pagina

maatschappelijke normen en waarden. Wij pleiten voor het schrappen van dit onderdeel.

IV. De vervolgd en aan wie een minimum grondslag is toegekend krijgen een toeslag ter dekking van de premie van de ziektekostenverzekering (artikel 15). Deze toeslag is geen integrale tegemoetkoming van de premie ziektekostenverzekering aangezien over een toeslag belasting verschuldigd is. Door deze toeslag is het ook mogelijk dat de PUR enkele door de Raadskamer WUV bepaalde, inkomens-afhankelijke tegemoetkomingen, niet tot het maximale bedrag toekent. Ook kan dit gevolgen hebben voor eventuele huursubsidie etc. In verband hiermee willen we ervoor pleiten om de kosten, die de vervolgd met een minimum grondslag kwijt is aan de ziektekostenverzekering, aangemerkt worden als een 'doeluitkering' waardoor een integrale vergoeding plaatsvindt die vrijgesteld is van belastingen.

V. De kortingsbepalingen in de WUV worden in brede kring als onrechtvaardig ervaren. Het gaat met name om:

1.1 De korting van het AOW pensioen van de partner (artikel 19, lid 1, onder b):

Teleurstellend is dat de Minister de voorstellen van de Commissie van Galen in dezen niet heeft gevolgd, hoewel die in brede kring werden toegelicht. Het korten van het door de partner ontvangen AOW-pensioen op de WUV-uitkering wordt algemeen als onrechtvaardig ervaren daar het op gespannen voet staat met de door de wetgever ingevoerde individualisering.

2.2 De korting van inkomen uit vermogen (artikel 19, lid 1, onder c en artikel 19 lid 5):

Volgens artikel 19, lid 1 onder c wordt een vermogenskorting toegepast. Onder vermogen wordt tevens het eigen huis verstaan. Maar van het eigen huis kan men niet eten. Het levert geen rendement op zolang het niet verkocht wordt. Wij vinden dit een erg onrechtvaardige regeling, die doet denken aan de Algemene Bijstandswet, waarbij

men verplicht is om eerst het eigen huis op te eten, voor men een beroep op de bijstand kan doen. Wij achten dit in strijd met de geest van de WUV.

Voorts oordeelde de Commissie van Galen, met brede instemming van de organisaties, dat ten onrechte een eenmaal vastgestelde vermogenskorting blijft bestaan, ook wanneer iemands vermogen duidelijk verminderd is door omstandigheden waar men zelf eigenlijk geen grip op heeft, terwijl een vermeerdering van het vermogen direct leidt tot een aanvullende korting. Het handhaven van de eenmaal vastgestelde vermogenskorting achten wij niet in overeenstemming met de geest van de wet. Op pagina 1 van het eerder genoemde regeringsvoorstel wordt het doel van de wetten nogmaals aangehaald:

“De wetten voorzien in een periodieke uitkering of een pensioen tot herstel of handhaving van het vòòr het intreden van de invaliditeit bereikte levenspeil...”

Opmerkelijk is dat de WUV wel een anti-hardheid bepaling kent voor het geval het vermogen is verminderd (artikel 19, lid onder c), maar het blijkt dat de Raadskamer WUV deze bepaling zo restrictief uitlegt, dat het eigenlijk tot een dode letter is geworden. De grieven die wij tegen de vermogenskorting hebben, zijn voor het grootste deel op te lossen door een minder restrictief beleid van de Raadskamer WUV bij de toepassing van artikel 19, lid 5 onder c. Wanneer dit gerealiseerd zou worden is een wetswijziging niet meer nodig.

VI. De scheidslijn tussen vergoedingen ex artikel 20 en tegemoetkomingen ex artikel 21 van de WUV is moeilijk te trekken.

Voor de inkomensafhankelijke vergoedingen stelt de Raadskamer WUV als eis dat er een medische noodzaak moet zijn, terwijl er voor de inkomensafhankelijke voorzieningen een sociaal-medische wenselijkheid geëist wordt om voor de gevraagde voorziening in aanmerking te komen. Het verschil tussen een medische noodzaak en een medisch-sociale wenselijkheid is voor veel betrokkenen onbegrijpelijk. Ook vele medici begrijpen het niet en het wekt daardoor veel ergernis en wrevel op. Het zou aanbeveling verdienen om

het oorzakelijk verband tussen de gevraagde voorziening en de klachten die uit vervolging voortvloeien (causaliteitseis) los te laten voor deze voorzieningen. Naar aanleiding van de voorstellen van de Commissie van Galen is voor personen boven 70 jaar de causaliteitseis voor een aantal voorzieningen al vervallen. Een niet onbelangrijk bijkomend voordeel is dat bij loslating van de causaliteitseis, kostbare medische toetsingen achterwege kunnen blijven, zodat de kosten van de uitvoeringsinstanties danig beperkt worden. Om deze reden pleiten wij ervoor uitsluitend nog vergoedingen te verlenen.

Naar aanleiding van bovengenoemde brengen we nog in herinnering dat, ondanks de expliciete toezegging van uw voorganger geen wijzigingen ten nadele te zullen doorvoeren, de aparte tegemoetkomingen in de kosten van extra vakantie en kosten van vervoer voor het onderhouden van sociale contacten door de Raadskamer WUV zijn aangepast. Er is nu een cluster voorziening: “Deelname aan het Maatschappelijk Verkeer” (DMV). Onze ervaring is dat het schrappen van met name de extra vakantievoorziening juist voor de minder draagkrachtige WUV en WUBO gerechtvaardigd wel degelijk nadelige financiële effecten heeft.

VII. Tenslotte nog een voor ons zwaarwegend punt. Wij dringen er bij u op aan de naam van de Wet Uitkeringen Vervolgingssslachtoffers 1940-1945 te wijzigen in Wet Pensioenen Vervolgingssslachtoffers 1940-1945. Hoewel wij geen voorstanders van wijziging in de systematiek van de wet zijn, willen wij u er op wijzen dat het woord 'uitkeringen' voor veel vervolgd en een bijna beschamende bijklank heeft. We realiseren ons natuurlijk wel dat het woord pensioenen in het algemeen bij een dienstverband wordt gebruikt of, zoals in de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945, van een fictief verband. Maar desondanks.

In de hoop spoedig van u te mogen horen teken ik, met de meeste hoogachtung namens het VBV-bestuur,

F.B. Neter-Polak, *voorzitter VBV*

Een antwoord en een gok

Het VBV stuurt op 11-10-2001 een brief naar de CC-voorzitter Gideon Taylor met het verzoek om de onderduikers bij het restitutieplan te betrekken. Op 7-12-2001 antwoordt Taylor en bestrijdt dat het thema 'onderduikers' onderaan op de prioriteitenlijst staat en dat wordt gezocht naar uitkeringsfondsen voor sociale doeleinden want "Child Survivors need them the most".

In een Info (2001) worden onder het kopje "Nooit geschoten altijd mis" de onderduikers van weleer aangeraden, de formulieren in te vullen en het blokje 'others' te gebruiken. Ook leden (voormalig Westerbork) worden geholpen met het invullen van formulieren.

PUR in zicht

Het VBV heeft op eigen initiatief het contact tussen Arie Bucheister, jurist van de CC in Amerika en de PUR tot stand gebracht. Juist de PUR is in staat is om vrijwel alle aanvragen snel en efficiënt te controleren. De PUR controleert zo'n 500 namen, maar later blijkt dat de CC 'diepere' informatie wil. De PUR kan dat alleen handmatig waarop Bucheister akkoord gaat.

Juli 2002 is het laatste contact tussen de PUR en de CC. De brief van het VBV van 27-3-2001 aan de 'Stiftung Verantwortung und Zukunft' om de Child Survivors (waarvan een groot deel onvrijwillige arbeid heeft verricht) te betrekken bij de restitutie wordt op 10-7-2002 beantwoord. Men geeft uitleg waarom 'onderduikers' niet rechtvaardig zijn. De CC heeft echter wel een bedrag van 276 miljoen DM van de 'Stiftung' ontvangen en dat kan worden gebruikt om "die versteckte offer" uit te betalen.

Ook JMW assisteert nu enige 'onderduikers' bij het legaliseren van de formulieren.

Actie en duidelijkheid

In september 2002 wordt een groep 'onderduikers' uitbetaald. Door 'klachten' van eerstelijns rechthebbenden (slavenarbeiders) schrikt de Claims Conference en meldt dat er een brief zal worden gestuurd waarin morele

druk zal worden uitgeoefend op de 'onderduikers' om het bedrag terug te storten.

Op 30-9-2002 verzoekt JMW middels een brief aan de CC om dat niet te doen. CC-voorzitter in Frankfurt, Brozik, antwoordt op 28-10-2002 dat men bekijkt of men in sommige gevallen kan afzien van zo'n terugbetaling-verzoek; een besluit moet men nog nemen. Verontruste rechthebbenden telefoneren met de CC en horen dat wegens een technisch probleem alle betalingen worden opgeschort tot januari 2003.

Het VBV vraagt op 3-11-2002 per brief aan de 'Stiftung' en aan de CC of dit juist is. Zo ja, dan verzoekt het VBV om bovenal rekening te houden met de leeftijd van de rechthebbenden en zich in te zetten voor uitbetalingen zonder oponthoud. Alleen de 'Stiftung' antwoordt en wel op 7-11-2002: niet bij hun noch bij de CC is sprake van een oponthoud m.b.t de uitbetalingen aan Nederlanders. De 'Stiftung' maakt eendaags voor 67 gerechtigden uit Nederland het geld over aan de CC. Ook bij de december-tranche zitten Nederlanders. De CC heeft de 'Stiftung' gemeld dat er uit Nederland 929 aanvragers zijn en dat er 672 zijn uitbetaald.

Het Platform Israël geeft het advies om alsnog een aanvraag in te dienen bij de CC, maar dan met een geldig excuus. Enige VBV leden ontvingen op 6-9-2002 een brief met daarin de criteria voor verlate aanvragen.

■ Langdurige ziekte.

■ Slechte of verkeerde informatie over de aanvraag door joodse gemeenten of andere joodse organisaties. Op basis van dit tweede criterium zou alleen al voor de 'Westerborkers' de mogelijkheid tot aanvragen heropend moeten worden.

Waarom heropening van inschrijving?

Het VBV is van mening dat er voldoende gronden zijn om ondergedokenen te betrekken bij de restitutie.

■ De situatie in Nederland was gedurende de oorlogsjaren totaal afwijkend van de andere bezette naties. In Nederland was de bezet-

ting totaal. De regering was weg en Seys Inquart was 'Verwalter'. De bezetter stond aan het hoofd van alle civiele instanties.

■ Wegens het bovenstaande zijn vrijwel alle kinderen separaat ondergedoken geweest, waardoor een onvoorwaardelijk hechtingspatroon van ouder naar kind nooit tot stand is gekomen. Zie onderzoek Amcha.

■ Er zijn veel kinderen die onvrijwillig hebben gewerkt of zijn misbruikt.

■ De nog in leven zijnde toenmaals ondergedoken ouders zouden in ieder geval bij de restitutie moeten worden betrokken omdat zij het allergrootste offer hebben gebracht dat een ouder kan doen. Namelijk omwille van de overlevingskansen afstand doen van het kind.

■ De voorlichting van de CC is onduidelijk geweest want 'others' kan niet anders worden opgevat dan al het andere dat op een andere manier betrekking heeft op getto, KZ en gevangenis.

■ In Tsjechië heeft de overheid namens de joden onderhandeld met de 'Stiftung'. Men kwam overeen dat ook aan 'child survivors' zou worden uitbetaald indien zij tijdens de onderduik waren gesepareerd van hun ouders.

■ Het is een loos argument dat het aan 'onderduikers' uitgekeerde bedrag ten koste zou gaan van eerstelijns gerechtigden.

■ De 'Stiftung' heeft aan de CC een bedrag van 276 miljoen DM beschikbaar gesteld mede voor de onderduikers.

Conclusie

Met bovenstaande argumenten is geprobeerd aan te geven dat de onderduikers niet abusievelijk werden uitbetaald en dat zij betrokken moeten worden bij het restitutieplan.

Als de CC werkelijk het belang van de overlevenden voor ogen heeft dan kan er hierdoor geen probleem ontstaan mede gezien het feit dat de 'Stiftung' hen, middels de 276 miljoen DM, in staat heeft gesteld om dat ook daadwerkelijk te doen.

COLUMN | Van de man van de voorzitter

EDDY NETER

Ook u las natuurlijk vorig jaar in één van de info's het stukje "Niet gescho- ten, altijd mis". Het ging over de uit- keringen (van rond DM 15.000,-) oor- spronkelijk bedoeld voor hen, die de kampen hadden overleefd en daar 'onbezoldigde werkzaamheden' had- den verricht voor de Duitse industrie- ën. De slavenarbeid dus.

Inmiddels alweer een maand of wat geleden was er een uitbundig bedankje voor de goede adviezen van één van de VBV-leden van het type 'onderduiker'. Er was een enveloppe binnen van de Claims Conference. Het alleen fronsen van wenkbrauwen werkte niet; het openmaken van de enveloppe leek toch de meest aange- wezen manier om de nieuwsgierig- heid te bevredigen. De Claims Conference had het behaagd om het banksaldo van dit lid te verhogen.

En hoe was dat zo gekomen? Uw en dus ook mijn voorzitter onder- nam in mei 2000 een overhaaste reis naar Israël om daar de top van de Claims Conference te treffen en te spreken te krijgen. In eerste aanleg met een pleidooi om de kinderen die de concentratiekampen hadden over- leefd te betrekken bij de uitkeringen. Echter ook om te pleiten voor de over- levenden uit kampen zoals Westerbork. Tevens kwamen toen de onderduikers van weleer ter sprake; er werd gevraagd om uit te leggen wat het verschil was tussen vrijheidsbero-

ving door gevangenschap en vrij- heidsberoving door onderduik.

Toen één en ander zijn beslag zou gaan krijgen werd via het VBV-blad aan een ieder die het maar wilde lezen, bekend gemaakt dat de Claims Conference de 'Westerborkers' en wellicht, heel misschien, ook de onderduikers zou willen betrekken in die uitkeringen.

Die berichten waren gebaseerd op inlichtingen rechtstreeks van de bron. Door Flory Neter en Peggy Duveen verkregen informatie uit met veel moeite opgebouwde contacten. Dus luidde het advies: vul in ieder geval de formulieren in en zie wat er van komt. Duidelijker kun je niet zijn, nietwaar?

Nederland zou echter Nederland niet zijn zonder personen en instanties die menen dat ze het tegendeel moeten beweren als het VBV iets zegt of schrijft. Mensen kunnen het soms niet goed hebben, wanneer anderen iets meer weten, iets beter zijn geïn- formeerd en een beter werkend net- werk met goede inlichtingenbronnen hebben. Dus niet gehinderd door gebrek aan kennis werden de vele onderduikers van '40-'45 en - veel erger nog - ook de 'Westerborkers' gewoon op het verkeerde been gezet. Die instanties moeten wel bezielend veel van de vrije natuur houden, want ze stuurden hun cliënten met deze adviezen regelrecht het bos in.

Jammer, want de termijn lijkt – nadat het VBV nog een eerste verlenging bewerkstelligde – nu echt en definitief gesloten.

Zij, die de raad van het VBV opvolg- den en inmiddels een uitkering kre- gen, behoeven nooit meer hun lid- maatschap op te zeggen. Een kleine rekensom leert dat na een gift van laten we zeggen een €150,- aan het VBV voor al hun inspanningen er nog altijd zo'n slordige €5000,- over- blijft van de eerste uitbetaling. Dat betekent per saldo dat u met een con- tributie van €30,- per jaar, gebeiteld zit voor de eerstkomende honderd- zestig (160) jaar.

Wie dan leeft, die dan zorgt!

C O L O F O N

VBV INFO/Nieuws. Nr. 59 - dec 2002

**Maak de VBV-vuist groter!
Maak uw kennissen (nu) lid! Bel of
fax naar onderstaande nummer:**

Telefoon 020 - 673 32 33

Fax 020 - 6 733 233

Bank ABN-AMRO

nr. 54.80.17.867

Postbank nr. 5063 253

Contributie 2002/2003:

Eén enkel lid €30,-, Gezinslid €15,-

Toeslag buitenland €5,-

Bestuursleden VBV

F. Neter ..... voorzitter

H.M. Vos ..... penningmeester

G. Goudeketting ..... administrateur

P. Duveen .....afdeling buitenland

A.L. de Leeuw .....afdeling buitenland

Lily van den Bergh.....afdeling buitenland

Vormgeving .....www.atlast.nl

Redactie.....Eddy Neter

Copyright © 2002

Verbond Belangenbehartiging

Vervolgingslachtoffers.

Niets uit deze uitgave mag worden ver- menigvuldigd en/of openbaar ge- maakt, door middel van druk, fotoko- pie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf schriftelijke toe- stemming van het VBV.

www.vbvinfo.nl

sinai centrūm

zorg met kosjere maat

Sinai Centrum, Laan 1914, nr. 23, Postbus 66, 3800 AB Amersfoort, 033 - 46 40 640
Assumburg 2, Van Nijenrodeweg, Postbus 75641, 1070 AP Amsterdam, 020 - 30 13 730

D'Attance

PARFUMERIE DROGISTERIJ

Leidsestraat 74-76 1017 PD Amsterdam
telefoon 020-6275351/6271900